

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Серія «Божий промінчик»

ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА

Посібник-хрестоматія

6 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 291.5(075.3)
ББК 86.2:87.7я72
Х 93

Серія «Божий промінчик» заснована 2009 року

Християнська етика : посібник-хрестоматія : 6 клас /
Х93 упорядкув. Пацерковської О.А. — Тернопіль: Навчальна книга —
Богдан, 2016. — 228 с.

ISBN 978-966-10-1595-0 (серія)

ISBN 978-966-10-4384-7

Посібник укладено відповідно до чинної програми Міністерства освіти і науки України з християнської етики для 6 класу. Матеріал хрестоматії покликаний сприяти духовно-моральному розвитку шестикласників на основі Біблії — достовірного християнського джерела, написаного Святими Пророками.

Вірші й оповідання, подані у хрестоматії, мають виховний характер та не суперечать Святому Письму.

Для учнів 6-х класів, учителів християнської етики, батьків.

УДК 291.5(075.3)

ББК 86.2:87.7я72

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1595-0 (серія)
ISBN 978-966-10-4384-7

© Пацерковська О.А., 2016
© Навчальна книга — Богдан, 2016

УРОК 1

Євангеліє — Добра Новина

Я, Світло, на світ прийшов,
щоб кожен, хто вірує в Мене,
у темряві не зостався.

Ів. 12, 46.

ЄВАНГЕЛІЄ

У далекі-далекі часи, коли люди заселили всю Землю, Бог почав відкривати Своїм обранцям — святим пророкам те, що потрібно їм важливо знати людям.

Святі пророки, на яких сховався Дух Святий, протягом багатьох віків записували Слово Боже, і поступово усі їхні записи склалися у чудову книгу — Біблію, або Святе Письмо.

Біблія складається із багатьох книг. Перші 39 називаються Старим Заповітом. У них описана вся історія стародавнього світу: про те, як за шість днів Бог-Отець сотворив величезний світ із Сонцем, зірками, Землею, водою, рослинами, тваринами та першими людьми — Адамом і Євою. В них розповідається про те, як Адам і Єва не послушали Бога і були вигнані Ним із Раю.

Діти, які народжувалися від Адама і Єви, виростили і розсіювалися по всій землі. Адам і Єва багато разів розповідали дітям і онукам про Бога-Отця, про те, як важливо вірити в Нього та виконувати Його святую волю, інакше може статися біда. Однак люди не слухали їх та жили у гріху.

Тоді Господь Бог покарав людей потопом, у якому вижила лише сім'я праведного старця Ноя. Чоловік був обраний Богом за те, що постійно пам'ятав про Бога і призивав у потребах ім'я Його.

Потомки Ноя заселили обновлену, ніжно-зелену землю і повинні були стати кращими від грішників, які загинули під час потопу.

Але дуже швидко люди почали забувати про те, як покарав їх Бог за грішне, розпусне життя. І з новим запалом та жорстокістю почали красти, вести розпусний спосіб життя і навіть вбивати один одного.

Люди знову забули про Бога!

І як не попереджував Господь через Своїх Ангелів і пророків, що грішників чекає кара небесна, як не карав, спалюючи міста, у яких жили грішники, люди все глибше і глибше занурювалися у гріхи.

В Старому Завіті є пророкування про те, що у скорому часі на Землі з'явиться Месія, Спаситель світу від зла. Він Своїм Словом і прикладом навчить людей жити у правді, любові один до одного.

З приходом Улюбленого Сина Бога — Ісуса Христа закінчився час Старого Завіту і почався час Нового Завіту.

У кожному храмі є зображення чотирьох євангелістів, котрі пишуть звітки. Це учні Ісуса Христа, святі апостоли Матвій, Марко, Лука та Іван, які описали науку Великого Учителя для кожного із нас — Євангеліє.

Кожний крок Христа на шляху до нашого спасіння, кожне Його слово для нас безцінні, тому що Свята Книга, написана святими євангелістами за Божим Словом, є безцінним даром для всього християнського світу.

Упорядник В. Скорий

ХРАМ

I

У кожного, хто вперше заходить у храм, завмирає душа від дивного відчуття: це — не просто будівля, а особливе, пронизане духовним світлом місце, де невидимо перебуває Бог.

У храмі нас хрестять, там омивається наша душа від гріхів у момент покаяння, там ми приймаємо Причастя — часточку Самого Бога. Там люди вінчаються і там же прощаються із померлими. Із храму піднімаються до неба людські молитви про Божу допомогу.

У всі часи люди потребували Божої допомоги, тому жодна цивілізація не обходилася без культових споруджень.

У далекі часи храми іноді будували у вигляді корабля. Це означало, що світ — бурхливе житейське море, а храм — корабель, на якому можна його переплисти. Коли будували храми у вигляді восьмикутної зірки, то це означало: світ — пустеля, а храм — дороговказуюча зірка у ній.

II

Як старозавітний храм (спочатку — скинія) ділився на три частини: святеє святих, святилище і двір, так і православний християнський храм ділиться на три частини: вівтар, середня частина храму і притвор.

Як святеє святих тоді означало, так і тепер вівтар означає — Царство Небесне.

У Старому Завіті у святеє святих ніхто не мав права входити. Тільки первосвященик, лише один раз на рік, і то лише з кров'ю очисної жертви. Адже Царство Небесне після гріхопадіння було закрите для людини. Первосвященик був прообразом Христа, і ця дія його знаменувала людям, що настане час, коли Христос, через пролиття Своєї крові, стражданнями на хресті відкриє Царство Небесне для всіх. Ось чому, коли Христос помер на хресті, завіса у храмі, яка закривала святеє святих, розірвалася навпіл: з цього моменту Христос відкрив врата Царства Небесного для всіх, хто з вірою приходить до Нього.

Святилищу відповідає у нашому православному храмі середня частина храму. У святилище старозавітного храму ніхто з народу не мав права входити, крім священиків. У нашому ж храмі стоять усі віруючі християни, бо тепер ні для кого не закрите Царство Боже.

Двору старозавітного храму, де знаходився увесь народ, відповідає у православному храмі притвор, який тепер суттєвого значення не має.

Упорядники В. Скорий та протоієрей С. Слобідський

ВІРНІСТЬ

Один язичницький цар наказав привести до себе християнського єпископа і вимагав від нього, щоби той відрікся від своєї віри і приніс жертву ідолам.

— Царю, я цього не зроблю, — твердо відповів єпископ.

— Як?! — вигукнув розгніваний цар. — Хіба ти не знаєш, що твоє життя у моїх руках? Одна мить — і ти будеш страченим.

— Це я знаю, — відповів єпископ, — але уяви собі, повелителю, що один із твоїх вірних слуг опинився в руках ворогів. Вони всіляко старалися переконати його зрадити тобі, але він залишився непорушним. Тоді вороги побили його, зняли з нього одягу і прогнали геть. Скажи мені, коли він прийде до тебе, чи не даси йому найкращу із одерж, чи не нагородиш його особливою почестю та славою?

— Звичайно, так, — відповів цар, — але до чого тут це?

Благочестивий єпископ пояснив йому:

— Царю! Ти можеш зняти з мене одягу — моє тіло, але Господь мій одягне мене в нову, кращу. Скажи, чи можу я дорожити тимчасовою одяжею, щоби віддати за неї мою вірність?

Засоромлений цар відповів:

— Іди! За твою вірність твоєму Богові я дарую тобі життя.

Зі зб. «Капельки» православнового видавництва «Меліса»

ЄВАНГЕЛІЗАЦІЯ

Після того як Христос вознісся на небо, Він почав розмову з архангелом Гавриїлом. Навіть на небі було видно сліди розп'яття.

Гавриїл спитав:

— Господи, Ти на хресті переніс страшні муки. Чи люди хоч оцінюють достойно ту любов, яку Ти їм показав, і розуміють те, що Ти для них зробив?

Христос відповів:

— Ні, ще не свідомі того. На сьогодні тільки декілька чоловік в Палестині знає про це.

Гавриїл заклопотано сказав:

— Що ж Ти зробив для того, щоби всі дізналися про Твою любов?

Христос відповів:

— Я попросив апостолів Петра, Андрія, Якова й Івана, а також кількох інших, щоби розповідали людям про мене. Ті, які довідаються про це, скажуть іншим людям, а ті будуть передавати цю вістку далі, аж доки останній мужчина і остання жінка в найвіддаленішому закутку землі почують про те, як Я віддав задля них своє життя, бо так сильно полюбив їх.

Гавриїл скептично нахмурих брови:

— Ну так, це чудово, але що буде, якщо Петрові та іншим апостолам набридне безнастанно говорити про це? Що станеться, коли люди, які прийдуть після них, забудуть про це? У Тебе, напевно, є ще запасні, додаткові плани на цей випадок?

Христос відповів:

— Ні, я більше нічого не запланував, Гавриїле. Я розраховую на цих людей.

Поль Дж. Вортон

* * *

Стоїш і стукаєш у двері
Моєї хати, мій Ісусе,
Зайти бажаєш на вечерю
В житло холодне, бідне, людське.

Я відчиню і з радості заплачу,
Осліпну від Твоїх очей святих.
Не маю я для тебе харчу,
Лиш хліб черствий і збан води.

І литиму оці печальні сльози,
Що грішника у горі не минув,
Що радо так заходиш до убогих,
Звіщаючи спасіння новину.

Душа палає в сяєві прекраснім.
Горить свіча на трапезнім столі.
Я вже не той. До милості причасник.
Радіють очі, що були сумні.

Б. Малій

ШУКАЙМО РАЗОМ

Один чоловік, заблукавши в лісі, вже кілька днів не міг вибратись з нього. Нарешті вдалині побачив іншого чоловіка. Його серце наповнилося надією і радістю. «О, тепер, напевно, вже знайду дорогу, яка мене виведе з лісу», — подумав. Коли ж вони зустрілись, сказав:

— Брате, покажи мені дорогу, якою я можу вийти з цього лісу. Блукаю вже кілька днів і не можу знайти виходу.

У відповідь почув:

— Брате мій, я теж не знаю де вихід, бо і сам заблукав. Але одне можу тобі сказати: не йди тією дорогою, якою я ішов, бо вона не виведе тебе звідси, як не вивела і мене. Ходімо радше разом шукати виходу.

Поль Дж. Вортон

ЄДИНА КРАСА

Хлопчик перед сном замріявся.

«Скоро я стану дорослим. Що ж я зроблю для людей? — подумав він. — Подарую всім жителям Землі щось найпрекрасніше, чого ніколи не було і не буде».

І почав перебирати, яку таку красу він подарує людям.

«Побудую прекрасний храм».

Але одразу передумав: храмів прекрасних дуже багато.

Подумав ще: «Придумаю незвичайну пісню!»

І знову згадав: пісень також багато.

«Краще я створю скульптуру!».

І знову відкинув думку: скульптур багато.

Засумував хлопчик.

Так і заснув з тією думкою.

І побачив мрійник сон.

Прийшов до нього Мудрець.

— Ти хочеш подарувати людям щось найпрекрасніше? — запитав він.

— Так, дуже хочу! — із запалом відповів хлопчик.

— Тоді подаруй, чого чекаєш?

— Але що? Адже все уже створено!

І почав перераховувати: «Хотів побудувати храм, але всі храми уже побудовані...».

Мудрець перебив його: «Бракує лише одного-єдиного храму, який можеш побудувати тільки ти...».

Хлопчик продовжив: «Хотів скласти пісню, але їх також багато...».

Мудрець знову перебив його: «Людам бракує однієї-єдиної пісні, і її можеш скласти лише ти і виконати її у храмі тому...».

«Думав створити скульптуру, та хіба є щось нестворене?».

«Так, — сказав Мудрець, — не створена одна-єдина скульптура, яка так потрібна людям, а створити можеш її лише ти і прикрасити нею храм твій».

Хлопчик здивувався: «Але ж усе зроблено і без мене!».

«Так, але всій тій красі світу бракує тільки однієї краси, творцем якої можеш стати ти», — відповів Мудрець.

«І що за така краса випала на мою долю?»

Тоді Мудрець прошепотів: «Храм — це ти, створи себе благородним. Пісня — твоя душа, удосконалюй її. Скульптура — твоя воля, розвивай свою волю. І отримає планета Земля красу, яку не пізнав ще ніхто».

Хлопчик прокинувся, усміхнувся Сонцю і сказав сам до себе: «Тепер я знаю, яку красу можу подарувати людям».

Ш. Амонашвілі

ТАЄМНІ КРОКИ

Таємні кроки вічного Христа
Тисячоліттями крокують по землі.
За кого неспокійний Ти на небесах
Й кого Ти, Господи, шукавш у пільмі?

Ти душі грішників рятуюш із ярма
Своєю Кров'ю, що спливала на хресті.
За людські душі Ти віддав Своє життя,
А ми, взамін, навіть не дякуєм Тобі.

О. Пацеровська

УРОК 2

Ісус Христос — Вчитель

Ісус сказав: «Коли ж хочеш
ввійти до життя,
то виконай заповіді».

Мт. 19, 17

ДОРОГА, ПРАВДА І ЖИТТЯ

Ісус Христос — Цар слави й торжества,
В руках відкрити Біблію тримає.
Над головою — сяйво Божества,
В очах любов і доброта сіяє.

Він щиро закликає усіх нас:
«Прийдіть до Мене, Я вас заспокою,
Всі немічні й стривожені в цей час,
Обтяжені турботою землею».

— А як до Тебе, Господи, прийти?
Ти ж бо на Небі, у тасмнім Царстві.
— В молитві треба Бога віднайти
У власній совісті, у власнім серці.

Коли коліна щиро припадуть
Перед іконою Величного Христа,
Уста молитву Богу воздадуть,
Й на землю впаде скривджена сльоза, —

Тоді не зможе добрий наш Господь
Людину залишити у біді.
Здригнеться в здивуванні людська плоть,
Почувши Божий голос у душі:

«Я тут, з тобою Я, моє дитя,
Я на руках тебе крізь біди пронесу,
За тебе Я віддав Своє життя —
Хіба в твій час тебе Я не спасу?»

Прости мене, мій Господи святий,
За недостойно мною сказані слова,
Величний Боже, Царю неземний,
Що є Дорога, Правда і Життя.

О. Пацерковська

САМІТНЕ ЖИТТЯ

Син святої Матері народився в низинній місцині. Зростав в іншому поселенні, де працював столяром, аж до тридцятого року життя. Наступні три роки ходив по землі, навчаючи. Один книжник приступив до Нього і сказав: «Учителю, я піду за Тобою, хоч би куди Ти пішов!». Він же відповів: «Мають нори лисиці, а гнізда — небесні пташки. Син же Людський не має де й голови прихилити...» (*Мт. 8, 19-20*).

Не написав Він жодної книжки.

Ніколи не обіймав громадської посади.

Не мав власної родини чи дому.

Не закінчував університету.

Не віддалявся далі, як на тридцять кілометрів від місця свого народження.

Ніколи не досягав того, що можна назвати успіхом.

Не мав жодних рекомендаційних листів, лише себе самого.

Йому виповнилось тридцять три роки, коли суспільство збунтувалось проти Нього. Його друзі втекли. Сам же був проданий ворогам й засуджений неправедним судом. Його прибили до хреста між двома злочинцями. Коли помирав, виконавці вироку грали в кості на Його одержу, єдину власність, якою володів на землі. Коли помер, поклали Його до гробу, який Йому з милості уділив товариш.

Третього дня ця могила була порожня.

Минуло двадцять віків, і оце сьогодні Він є центром світової історії.

Ніщо так не змінило людського життя на землі: ані військові походи, ані маневри флотів, ані парламентські наради, ані короновані особи, мислителі чи науковці разом узяті — як це одне самотнє існування.

Хто хоче бути учнем Христа, той повинен побудувати своє життя на землі так, неначе він, прямуючи на свою вічну батьківщину, тимчасово зайшов на землю, щоби заpastися силою віри та добрими справами. А вони необхідні для того, щоби увійти в таємне Царство Отця Небесного.

В одного монаха-пустельника запитали:

— Чому ти відмовляєшся від будь-якої власності й навіть не маєш келії для постійного перебування?

— Тому, — відповів він, — що ми не місцеві, ми на землі лише подорожуючі. Наше місце проживання на небі: там і все багатство наше, там і келії для кожного із нас.

Бр. Ферреро

МОНАШЕ ЖИТТЯ

Між монашим і мирським життям така ж різниця, як між пристанню і морем, яке безперервно хвилюють вітри. Навіть самі поселення монахів вказують на їхнє благоденство: уникаючи ринків, міст і людського гамору, вони віддали перевагу життю в горах, яке немає нічого спільного з суєтним життям, не піддане жодним людським пригодам, ні печалі житейській, ні горю, ні великим турботам, ні небезпекам, ні підступності, ні ненависті, ні заздрощам, ні земній любові... Тут вони вже розважають лише про Царство Небесне, розмовляючи безмовно в глибокій тиші з лісами, горами, джерелами, а найпаче з Богом. Оселі їхні вільні від усякого шуму. Душа свободна від усіх пристрастей і хвороб, тонка, легка й чистіша від найтоншого повітря.

Й. Мосх

СЛЬОЗИ АНГЕЛА

Летів по небу ангел на ім'я Харис, що означає «благодать». Дуже швидко він повернувся до своїх братів ангелів. Вони почали розпитувати його: «Через що ти такий сумний і чому в очах твоїх блищать сльози?»

— Я сумний, — відповів Харис, — бо прилетів із землі.

— Невже там так сумно? — запитали ангели.

— Так, сумно, — сказав Харис. — Ангелу страшно дивитися на все те, що там діється.

— Тоді розкажи нам, що там таке діється, — просили вони.

— Якщо розкажу вам, то ви й самі заплачете, — відповів ім Харис.

— Був я в одній країні, де люди охрещені й називаються християнами. Між будинками двох багатих людей стоїть маленька бідна хатинка. Дах від старості мохом обріс, а хатинка осіла в землю, підгнила. У цій халупі жила бідна вдова з малими дітьми. Вона працювала з усіх своїх сил, але дітей прогодувати не могла. Зрештою таки захворіла. Сусіди-багаті давали їй гроші в борг, і, заволодівши її городом, розділили його між собою. Тільки-но жінка одужала, як важка праця знову вклала її в ліжко. Врешті-решт Господь покликав її до Себе. Я був під час її смерті: біля ліжка покійної стояли лише бідні сироти, дуже страшно плакали, заламуючи руки, і цілували її мертве тіло. Поряд з дітьми не було нікого, бо в сусіда-багача святкували весілля. Наступного дня, правда, прийшов дехто, довідавшись, що є мертвець. Вони почали між собою сперечатися, хто дасть дощок для гробу. Врешті-решт, сільський староста зобов'язав чотирьох односельців покласти тіло в гріб і провести покійницю разом із священником на кладовище.

— То ти за нею, бідненькою, плачеш і за її сиротами? — запитали ангели.

— Ні, не за ними, — відказав Харис. — Вона, блаженна, перетерпіла своє на землі, а сьогодні душа її втішається у Царстві Небесному. Я не плачу і за сиротами, адже Бог вселив добру думку бідним людям, у яких м'якше серце, ніж у тих багатців, і вони розібрали дітей між собою та прийняли їх, як рідних.

— То чому ж ти такий заплаканий? — допитувалися ангели.

— Я плачу за тими двома багачами, які заволоділи сирітським городом, а самі навіть не хотіли дати дерева на гріб страждальниці. Я плачу за тим суспільством, в якому влаштовують шумні похорони неправедних людей, з обжерством і пиятикою, а праведну страждальницю лінь навіть в гріб покласти і віднести на кладовище!

Тоді ангели заплакали і сказали:

«О, Ісусе Христе! Ще й зараз є люди, які носять ім'я Твоє, не пізнавши Тебе!... Помилуй і прости їх!»

*Зі зб. «Капельки» православного
видавництва «Меліса»*

* * *

Чи я знайду дорогу в морі,
Ніде нема стежок,
Коли довкруг не хвилі, — гори,
І тьма вкриває горизонт?

Мабуть, знайду, бо Ти, мій Боже,
Дорогу вкажеш у пільмі
І подорожньому поможеш
У тій бурхливій далині.

Бо хочеш, щоб прийшов до Тебе,
І посилаєш серцю знак,
Святі тоді радіють в небі,
Коли стається саме так.

І Божа воля й наша воля
Одним кермуються веслом.
Ісус іде по хвилях моря
І зірка сяє над чолом...

Б. Малій

ЛИК ІСУСА

Якось монах Єпіфаній, котрий жив на Сицилії, відкрив у собі Божий дар: він умів малювати чудові ікони.

У нього зродилося бажання створити таку, яка б могла стала шедевром: понад усе він прагнув зобразити лик Христа.

Але де знайти відповідну модель, що здатна була б виразити водночас страждання і радість, смерть і воскресіння, божественність і людськість?

Єпіфаній не міг знайти спокою. Він рушив у подорож, зміряв цілу Європу, вдивляючись у кожне обличчя.

На жаль, не було серед них такого, яке могло б представляти лик Христа.

Одного вечора він заснув, повторюючи слова псалму: «За Твоїм лицем шукаю, Господи. Не укрий переді мною Твого лица».

Єпіфанієві наснився сон. Ангел підводив його до людей, котрі траплялись йому на шляху, і вказував на якусь рису, що робила те обличчя подібним до Христового: радість молодої жінки, невинність дитини, силу селянина, страждання недужого, страх приреченого, доброту матері, переляк сироти, суворість судді, веселість штукаря, милосердя сповідника, забинтоване лице прокаженого. Єпіфаній повернувся до монастиря і взявся до праці.

За рік ікона Христа була готова. Єпіфаній показав її настоятелю і братам. Усі страшенно здивувалися й умить опустилися на коліна. Лик Христа був просто чудовим, він зворушував і ставив питання.

Даремно допитувалися в Єпіфанія, хто послужив моделлю...

Не шукай Христа в образі однієї людини. Відблиск Христового лику шукай у кожному.

Бр. Ферреро

БРАМА

Є відома картина: Ісус поночі в саду. В лівій руці він тримає світильник, що розганяє темряву, а правою стукає в міцні товстезні двері.

Коли картину вперше виставили у галереї, один відвідувач звернув увагу художника на дивну особливість.

— У вашій картині є похибка: двері — без клямки...

— Жодної похибки, — заперечив художник. — То двері до людського серця. Й відчиняються вони лише зсередини.

Далекий Схід. На летовище налетіла буря зі зливою. Пасажири квапилися перетнути поле летовища, аби потрапити на борт літака ДЦЗ, який чекав, готовий знятися в повітря.

Один промоклий до кісток місіонер доволі зручно вмонтувався коло ілюмінатора. Привітна стюардеса допомагала іншим пасажиром розміститися в салоні.

Наближалася хвилина відльоту, і ось один із членів екіпажу замкнув масивні двері літака.

І раптом крізь грубе скло ілюмінаторів угледіли мужчину, який щодуху біг до літака. Підбігши, пасажир, що спізнився, однією рукою тримав над собою плаща, а другою щосили гатив у двері літака, благаючи відчинити йому. Стюардеса на мигах силкувалася пояснити йому, що вже запізно. Та чоловік заходився ще дужче грукати у двері. Стюардеса далі переконувала його облишити всі намагання. «Я не можу... Запізно... Мусимо вилітати», — повторювала вона.

Проте ніщо не зупиняло його: чоловік рішуче наполягав, домагався, аби його впустили. Врешті-решт стюардеса відімкнула двері й, простягнувши руку, допомогла безталанному пасажиrowі видертись на борт літака.

І враз оніміла від подиву: пасажир виявився пілотом.

Будь уважним! Не залишай за дверима капітана свого життя.

Бр. Ферреро

УРОК 3

Ісус навчає притчами

І знову почав Він (Ісус Христос) навчати над морем. І зібралось до Нього багато народу, так що Сам Він до човна на моріввійшов і сидів, а народ увесь був на землі покрай моря. І багато навчав Він їх притчами...

Мр. 4, 1-2

ВЕЛИЧНІСТЬ, НЕЗБАГНЕННА РОЗУМОМ ЛЮДСЬКИМ

Я не спроможна, Господи, збагнути
Твою любов і милосердя глибину,
І розумом не здатна осягнути
Твою величність і всезнаючість святу.
    Ти над Землею в таємничості витаєш
    І управляєш Всесвітом без меж,
    Всюдиприсутністю святою огортаєш
    Планету Землю і людину кожна теж.
Ти чітко кожному із нас накреслив
Свою дорогу крізь земне життя,
Ти людські плани способом чудесним
Перевертаєш з ніг на голову щодня.
    Щасливий той, хто вмє довіряти
    Святій величності Твоїй життя своє
    І хто з подякою навчивсь приймати
    Терпіння і любов, які Господь з небес дає.

О. Пацеровська

ВІЗИТ

Якогось дня до однієї з парохій дійшла вістка безпосередньо з раю: «Сьогодні ввечері до вас із візитом прибуде Ісус».

Парох поспішив усіх про це повідомити.

Натовпи людей зібрались, щоб це побачити. Усі очікували від Нього прекрасної промови, але Він обмежився усмішкою, і коли Його представляли, лише привітався: «Добрий вечір». Парафіяни наввипередки пропонували Йому нічліг, передовсім священик, але Він чемно відмовився від запросин, мовивши, що хотів би провести ніч у храмі. Це всім сподобалось.

Покинув храм непомітно, задовго до того, як відчинили двері.

Коли походились люди, побачили розмальований храм. Повсюди на стінах було написано лиш одне слово. Усюди одне і те ж: «Стережіться!». Не було жодного закутку, який би обминув: двері, вікна, колони, вівтар, навіть Біблія, що була на амвоні. Зусібіч — «Стережіться».

Слово увічнене великими й малими літерами, фломастерами, авторучкою, маркерами, аерозолями, усіма можливими кольорами. Де лиш спинялось око, повсюди бачило: «Стережіться, стережіться, стережіться, стережіться, стережіться, стережіться...».

І як наблизився і побачив місто, Він над ним заплакав, кажучи: «О, якби й ти хоч цього дня пізнало, що потрібне для миру тобі. Та тепер від очей твоїх сховане це» (Лк. 19, 41-42). Ісус плаче, дивлячись на наше життя. Плаче над Палестиною, Індонезією, Іраком, Україною. Плаче над нашими містами, де панує байдужість, несправедливість, насильство. Плаче над усіма, хто йде в храм, але думки їхні далеко...

Бр. Ферреро

УЧАСТЬ У НЕДІЛЬНОМУ БОГОСЛУЖІННІ

Один католик, який любив у неділю зранку довше поспати, завжди говорив до своєї дружини:

— Піди до церкви на Службу Божу за мене і за себе.

Але якось вночі приснилося йому, що вони обоє з жінкою померли одночасно і стали перед брамою неба. Їх зустрів св. Петро і спитав:

— Чи ви пан і пані Сміт?

Вони обоє ствердно кивнули головою.

— Чудово! Хай пані Сміт увійде сама за вас обох, — сказав святий.

Поль Дж. Вортон

ЖИВА ВІРА

Зустрілися якось рабин і фабрикант, котрий виробляв мило. Фабрикант почав говорити:

— Не розумію, для чого потрібна релігія? У світі панує безлад, війни, нужда, і це після тисячолітнього проповідування про правду, мир, після всіх молитов, проповідей і навчань, які лунають в церквах. Якщо релігія справді є добра, правдива і потрібна, то чому так діється?

Рабин не відповів нічого. Вони й далі йшли поруч, аж раптом побачили дитину, яка бавилася в калюжі. Рабин сказав:

— Поглянь на цю дитину. Ти твердиш, що мило допомагає людям бути чистими, але ця дитина брудна. То навіщо мило? На світі є стільки сортів різного мила, а ця дитина все одно брудна. Я навіть починаю сумніватися, чи взагалі мило потрібне.

Фабрикант з обуренням вигукнув:

— Але ж, рабине, звісно, що нема жодної користі з мила, особливо якщо ним не користуватися.

— Саме так, — відповів рабин. — Таке саме є і з вірою, і з релігією. Вони є недоцільні, якщо їх не застосовувати на практиці.

Поль Дж. Вортон

СТРИБОК ДОВІРИ

У будинку спалахнула пожежа. Весь дім почав горіти. Малий хлопчик, рятуючись, виліз на дах. Внизу стояв батько і з розпростертими руками кликав сина:

— Стрибай! Не бійся, я тебе зловлю.

Для хлопчика єдиним виходом було стрибнути з даху, бо вогонь вже підбирався до нього. Все затягнуло чорним димом. Він чув голос батька, але не бачив його. Хлопця охопила паніка. Батько в розпуці крикнув ще раз:

— Сину, стрибай! Я тебе зловлю, не бійся.

Та хлопчина не наважувався стрибнути і крикнув до батька:

— Тату, я тебе не бачу!

На що батько відповів йому:

— Але зате я тебе бачу, і це найважливіше.

Поль Дж. Вортон

ДИТЯЧА МОЛИТВА

Ця історія прийшла з тих далеких часів, коли в Україні процвітало чумацтво. Чумацькі торговельні шляхи пролягали і всередині України, і далеко за її межами. Чумаки перевозили сіль, хліб, різноманітне товарне начиння тощо. Цей промисел вважався хоча і дуже прибутковим, але й надто небезпечним. Сучасні чумаки переганяють вантажі на комфортабельному транспорті, але і за них, як у давнину, не менше хвилюються їхні домашні.

Тужить-горює дружина чумака: ось і літо вже минає, а все немає з Дону чоловіка: чи, бува, не трапилося біди якої з ним? Господи помилуй...

Степ навкруги... Ніч непроглядна, осіння. Чумак не спить, їде, поспішає додому, сивих волів поганяє; хоче швидше після довгої розлуки побачити свою дружину, пригорнути-приголубити малих діточок, порадувати всіх гостинцями... Гониться за чумаком ватага степових розбійників. Оточили чумака вершники з рушницями та шаблями.

— Виймай усе, — кричать розбійники, — коли хочеш живим залишитися. І волів віддавай!

Упав у ноги розбійникам наляканий чумак:

— Беріть усе, люди добрі, але не губіть мене, не робіть сиротами-бідолахами малих діток.

— Стій! Не чіпати нічого в чумака! Це не наша здобич! — здалека закричав своїм товаришам отаман, квапливо під'їжджаючи.

— Іди, чумаче, своєю дорогою додому, ніхто тебе не зачепить. І молись Богу за мене, як за тебе впросили Господа твої малі дітки...

«Чого ж змилювався наді мною отаман?!» — дивувався чумак.

А було ось що. Перед тим, як напали розбійники на чумака, отаман міцно спав у степу під стогом сіна і бачив сон. Снилася йому хата чумакова: у передньому кутку перед іконою стояли дітки його на колінах і молилися за батька... А над дітьми розпростер свої світлі крила Божий Ангел, і грізним був погляд очей Небожителя, спрямований на отамана.

Зі зб. «Таємниця твоєї душі» В. Семчука

ПАЛАЮЧІ КУРЕНІ

Єдиний чоловік, який уцілів після аварії корабля, був викинутий хвилею на маленький безлюдний острів. Він палко молився про те, щоб Бог врятував його. Чоловік щодня вдивлявся в обрій, сподіваючись відшукати допомогу. Вимотавшись украй, він вирішив побудувати неве-

личкий курінь з плаваючих колод, щоб захиститися від стихій і зберегти свої володіння.

Але якось, повертаючись додому після пошуку їжі, чоловік побачив свій курінь, обгорнутий полум'ям, яке піднімалося до неба. Найжахливішим виявилось те, що все було втрачено. Його охопили розпач і гнів.

— Господи, як Ти міг так вчинити зі мною! — ридав чоловік.

Рано-вранці наступного дня його розбудив якийсь шум. Це наближався до берега корабель.

— Як ви довідалися, що я тут? — запитав стомлений чоловік своїх рятувальників.

— Ми побачили твій димовий сигнал, — відповіли вони.

Зі зб. «Тамниця твоєї душі» В. Семчука

ВІДВІДИНИ

Щодня у полуденну пору один хлопчина переступав поріг церкви, а за кілька хвилин виходив із храму.

Він носив картату сорочку і подерті джинси — як і всі його ровесники. У руках тримав паперову торбинку з булками на обід. Священик дещо недовіжливо спитав його, для чого сюди приходить. Відомо ж бо, що в теперішні часи не бракує людей, які не заважаються обікрасти й церкву.

«Я приходжу, щоб помолитися», — відповів хлопчина.

«Помолитися... Хіба можна так швидко молитися?»

«Ох... щодня пополудні я переступаю поріг цієї церкви і кажу: «Ісусе, я прийшов». І тоді йду собі геть. Це коротенька молитва, але я переконаний, що Він мене чує».

Через кілька днів по цій розмові на його роботі стався нещасний випадок. Хлопчину привезли до шпиталю з багатьма переломами.

Його помістили в палаті, де вже були інші хворі. З появою хлопця змінилося все відділення. Через кілька днів його палата перетворилася на місце зустрічей пацієнтів з усього коридору. Молоді й старі підходили до його ліжка, а він для кожного знаходив підбадьорливу усмішку й щире слово розради.

Прийшов його провідати і священик. Разом із медичною сестрою він зайшов до палати і зупинився біля його ліжка.

«Мені сказали, що ти весь зраний, але, попри все, ще підтримуєш інших. Як тобі це вдається?»

«Це завдяки Тóму, хто відвідує мене пополудні».

Медсестра перебила: «Пополудні до палати ніхто не заходив».

«Ні, Він з'являється тут щодня, стає у дверях і каже: «Дмитре, це я, Ісус», — і йде собі».

Один чеснотливий чоловік щодня проходив повз стіну, на якій було зображення Богородиці. Кожного разу той чоловік вітався: «Доброго дня, Пресвята Мати!»

Минуло кілька років. Одного вечора він виразно почув голос, яким промовляв до нього образ: «Доброго вечора, сину!».

Коли ми не чуємо відповіді на наші молитви, то це тому, що насправді її не сподіваємося.

Бр. Ферреро

СТРАТЕГІЯ ОСЛА

Жили колись старий чоловік і старий осел. Одного дня осел упав до криниці, уже висохлої, проте глибокої. Бідна тварина кричала весь день, і чоловік думав, як витягнути її звідти. Та врешті вирішив, що осел дуже старий і слабкий, а сам він давно збирався засипати висохлу криницю.

Отож вирішив поховати тварину. Попросив сусідів, аби всі взяли лопати і закидали криницю землею. Осел знову став кричати з усієї сили.

За якийсь час на здивування усіх присутніх з криниці уже не було чути жодного звуку.

Господар осла зазирнув до криниці, гадаючи, що тварина вже мертва, але побачив неймовірну картину: щоразу, коли кидали чергову порцію землі, осел утоптував її копитами. Господар разом із сусідами далі всипали землю, а осел топтав її, творячи щораз вищу гірку. Врешті йому вдалося вискочити з колодязя.

Мавпа скинула кокосовий горіх на мудреця. Чоловік підняв горіх, випив з нього молоко, з'їв м'якуш, а з лушпини зробив собі горня. Життя не перестає кидати нам землю чи кокосові горіхи, але ми можемо вибратися з колодязя, якщо разом належно відреагуємо. Кожна проблема дає нам змогу зробити один крок уперед, кожна проблема має якийсь розв'язок — якщо не вважати- мемо себе переможеними...

Бр. Ферреро